

Протокол
установчого засідання робочої групи з розроблення комплексної програми
розвитку відновлюваної енергетики як складової низьковуглецевої економіки

05 жовтня 2017 року

м. Київ

Головував: Перевезенцев О.Ю. – Державний секретар Міністерства економічного розвитку і торгівлі України

Присутні: за списком.

Порядок денний:

I. Вступне слово

Державний секретар Міністерства економічного розвитку і торгівлі України **Перевезенцев О.Ю.**

Президент Асоціації системної підтримки Українських реформ і технологій низьковуглецевої економіки – **Гурєєв В. М.**

II. Виступ “Розроблення комплексної програми розвитку відновлюваної енергетики як складової низьковуглецевої економіки” - голова правління Державної інноваційної фінансово-кредитної установи – **Ставнюк В. В.**

III. Обговорення проблемних питань членами робочої групи

IV. Підведення підсумків і закриття засідання

Президент Асоціації системної підтримки Українських реформ і технологій низьковуглецевої економіки – **Гурєєв В. М.**

Державний секретар Міністерства економічного розвитку і торгівлі України – **Перевезенцев О.Ю.**

Слухали:

Вступне слово головуючого на нараді **Перевезенцева О.Ю.**, який поінформував присутніх, що розвиток сфери виробництва та використання відновлюваної енергетики є одним з пріоритетних напрямів державної політики та на виконання доручення Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економічного розвитку і торгівлі України С.І. Кубіва Мінекономрозвитку наказом утворено робочу групу з розроблення комплексної програми розвитку відновлювальної енергетики як складової низьковуглецевої економіки.

Гурєєв В. М. повідомив, що перехід до низьковуглецевої енергетики і низьковуглецевої економіки сьогодні є основним стратегічним вектором європейської та світової економічної політики. У провідних країнах ЄС виробництво енергії з низьковуглецевої сировини сьогодні досягає до 50% енергетичного балансу країни. Це пов'язано як з скороченням запасів традиційних джерел викопного палива, так і з наростанням екологічних проблем у суспільстві.

Європейським співтовариством, відповідно до основних принципів світового сталого розвитку, визначених ООН, взято курс на перехід до низьковуглецевої енергетики та низьковуглецевої економіки. 9 червня 2017 року підписано Меморандум про взаєморозуміння між Секретаріатом енергетичного співтовариства та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно співробітництва у сфері сталого розвитку, яким передбачаються заходи для країн Південно-східної Європи та Чорномор'я, у тому

числі України, спрямовані на підтримку сталого розвитку на основі створення низьковуглецевої енергетики та низьковуглецевої економіки. Визначив, що саме комплексний розвиток відновлюваної енергетики і енергетичного машинобудування є першочерговим етапом переходу до низьковуглецевої енергетики. Тому головним завданням робочої групи є швидка розробка комплексної програми розвитку відновлюваної енергетики як складової для забезпечення швидкого впровадження першого етапу переходу України до низьковуглецевої економіки.

Виступили:

З питання “Розроблення комплексної програми розвитку відновлюваної енергетики як складової низьковуглецевої економіки”.

Ставнюк В.В. - повідомив, що на виконання доручення Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економічного розвитку і торгівлі України щодо розгляду інноваційно-інвестиційного проекту “Дорожня карта розвитку вітроенергетики та машинобудування України”, ДІФКУ була створена робоча експертна група, яка розглянула зазначений проект. За висновками експертів розвиток вітроенергетичної галузі є складовою розвитку відновлюваної енергетики в енергетичному балансі. Необхідний комплексний підхід до розвитку низьковуглецевих джерел енергетики, а також доопрацювання внесеного проекту з урахуванням особливостей енергогенерації в Україні та світового досвіду (експертний висновок разом з технічним завданням для роботи України з МФО по створенню сприятливих інвестиційних умов для успішної імплементації комплексної державної програми з широким залученням інвестицій внесено в Мінекономрозвитку України).

Сьогодні ДІФКУ вже має певний пакет проектів у галузі відновлюваної енергетики. Їх початкова імплементація показує, що в Україні слабо розвинута відповідна інфраструктура і комплексний підхід для сприяння залученню інвестицій у цей сектор економіки. Тому сьогодні є необхідність започаткувати спільну роботу МЕРТ і ЄБРР по розробці детального робочого плану по впровадженню комплексної довгострокової цільової програми та розробки техніко-економічного обґрунтування та фінансово-організаційної моделі його реалізації з залученням технічної допомоги і фінансових ресурсів банку та зацікавлених інвесторів на засадах державно-приватного партнерства. Завдання полягає у розробленні комплексної програми розвитку відновлюваної енергетики як складової низьковуглецевої економіки на основі Директив ЄС, з урахуванням Паризької Угоди щодо зменшення викидів парникових газів та стратегічних документів України спільно з іноземними експертами. Запропонував направити на адресу ЄБРР лист щодо надання технічної допомоги з додатками: технічне завдання для започаткування проекту “Комплексний розвиток відновлюваної енергетики як складової низьковуглецевої економіки” та завдання для консультанта щодо виконання проекту “Аналіз державної політики в області відновлюваної енергетики України”.

Під час обговорення:

Кудря С.І. – зазначив, що інститут має значний досвід та науковий потенціал у розробці програм в галузі відновлюваної енергетики та запропонував включити представників інституту та М'ялицю А.К. до складу робочої групи.

Конеченков А.Є. - зазначив на необхідності врахування при розробці програми існуючого досвіду провідних наукових установ та асоціацій, і що, програма має включати всі етапи виробництва та споживання енергії.

Григорук І.А. – погодився з думками колег та зазначив, що програма розвитку малої гідроенергетики, як складова частина затвердженої Кабінетом Міністрів України програми розвитку гідроенергетики, має стати основою такої комплексної програми, тому що саме ця галузь є основним регулятором потужності ОЕС України та повинна зіграти таку ж роль у наданні керованості процесу боротьби з наслідками паводків та повеней, які наносять катастрофічні збитки та руйнацію довкілля в багатьох регіонах України.

Светелік О.Д. – наголосив, що в Україні відсутня система прогнозування розвитку енергетичної системи у відповідності до розвитку економіки, та оптимального виробництва та використання всіх видів енергії. Україна повинна забезпечити свою енергетичну безпеку з максимальним використанням відновлюваних джерел енергії.

Зенюк О.Ю. – зазначив, що Нова енергетична стратегія України до 2035 року (НЕК) вперше визначає питання енергозбереження, енергоефективності, використання відновлюваних та низьковуглецевих джерел енергії в якості основи енергетичної політики. Виконання міжнародних екологічних зобов'язань Україною може бути здійснено тільки комплексно шляхом будівництва нових більш ефективних з більшим коефіцієнтом корисної дії і, відповідно, меншими забруднюючими викидами і скидами енергетичних установок, комбінованого тепло-, холодо- та електрозабезпечення, модернізації діючих енергетичних потужностей та оптимізації режимів їх роботи, впровадженню більш ефективного енергозберігаючого обладнання в промисловості, транспорті, побуті. Для практичного втілення положень НЕК необхідно впровадити, наприклад, за досвідом Планів Маршала та DARPA, ефективні систем сприяння комерціалізації використання інтелектуальної власності, організації відбору, планування, виконання і впровадження перспективних досліджень.

Степанкова Т.М. – зазначила, що Україна у міжнародному співробітництві взяла на себе ряд міжнародних зобов'язань, щодо встановлення і імплементації національних цілей в сфері відновлюваної енергетики та розвитку чистих технологій відповідно до директив ЄС, а саме: до 2020р. досягти рівня 11% енергії, виробленої з відновлювальних джерел в загальній структурі енергоспоживання країни та надання певних гарантій інвесторам щодо заохочення розвитку новітніх технологій та інновацій в цій сфері. Зазначені зобов'язання передбачають фактично початок конверсії енергетичного сектору як першого етапу переходу до низьковуглецевої енергетики і зеленої модернізації української промисловості та забезпечення зобов'язань України відповідно до Паризької Угоди, яка ратифікована Верховною Радою України 14 липня 2016р. На виконання цих зобов'язань Україною прийнято ряд урядових документів, але відсутній системний комплексний підхід для розвитку низьковуглецевої енергетики і машинобудування відповідно до векторів міжнародного співробітництва і залучення інвестицій у ці сфери. Тому, основне завдання робочої групи полягає у створенні відповідних рамкових умов для залучення інвестицій та міжнародної технічної допомоги у розвиток відновлюваної енергетики і зеленої модернізації української промисловості. ДІФКУ, відповідно до положення про його діяльність, може стати базовим інструментом для залучення інвестицій у ці сфери на засадах державно-приватного партнерства, але необхідне прийняття державної цільової програми “Комплексний розвиток відновлюваної енергетики як складової низьковуглецевої економіки”. Проект структури Концепції такої програми, який передбачає залучення провідних наукових установ та профільних асоціацій, розроблено Інститутом економіки та прогнозування НАН України спільно з громадським ініціатором – “Асоціацією системної підтримки реформ і технологій низьковуглецевої економіки” і внесено на розгляд Мінекономрозвитку у вересні поточного року.

Черних О.О. – повідомив, що Мінекономрозвитку відповідно до Плану дій Уряду здійснюється розроблення Стратегії розвитку промисловості, одним з розділів якої є енергоефективність в промисловості.

Вирішили:

1. Мінекономрозвитку:

– внести відповідні зміни до наказу Мінекономрозвитку стосовно включення до складу робочої групи представників галузевих інститутів та асоціацій;
– направити лист до Представництва Європейського банку реконструкції та розвитку в Україні стосовно надання технічної допомоги для реалізації стартового проекту з метою визначення ключових перешкод для інвестування у відновлювану енергетику України (завдання для консультанта щодо виконання проекту “Аналіз державної політики в області відновлювальної енергетики України”).

2. Департаменту промислової політики Мінекономрозвитку розпочати роботу з узгодження пропозицій щодо структури концепції комплексної програми розвитку відновлюваної енергетики як складової низьковуглецевої економіки з підрозділами Мінекономрозвитку та за результатами опрацювання внести на засідання робочої групи для затвердження.

3. ДІФКУ:

– спільно з Асоціацією системної підтримки реформ і технологій низьковуглецевої економіки підготувати пропозиції щодо створення проектного офісу по опрацюванню інструментів державно-приватного партнерства та створення рамкових умов для залучення інвестицій у розвиток відновлюваної енергетики та “зеленої” модернізації української економіки та адміністрування співробітництва з МФО у цій сфері.

**Державний секретар Міністерства
економічного розвитку і торгівлі України**

Секретар

О.Ю. Перевезенцев

С.О. Гончаренко